

Protokoll - Lokalt pensionärsråd Hisingen

Sammanträdesdatum: 2023-11-20 kl. 10:00–12:00

Plats: Selma Lagerlöfs Center, Selma Lagerlöfs torg 2, 422 48 Hisings Backa

Närvarande:

Liisa Sabell	Göteborgs Finska Pensionärsförening
Britt-Marie Törngren	PRO (Pensionärernas riksorganisation)
Jan Grönkvist	PRO (Pensionärernas riksorganisation), vice ordförande
Karin Olsson	RPG (Riksförbundet pensionärsgemenskap)
Barbro Baudin	SKPF (Svenska kommunalpensionärernas förbund)
Zaidi Folias	SKPF (Svenska kommunalpensionärernas förbund)
Britt Johansson	SPF Seniorerna
Ulrika Stridvall Dahlén	Avdelningschef stab och kommunikation, ÄVO, ordförande
Tina Isaksson	Avdelningschef vård- och omsorgsboende, ÄVO
Peter Olsson	Avdelningssekreterare vård- och omsorgsboende, ÄVO

Adjungerad:

Cornelia Moseid	Utvecklingsledare digitalisering & IT, avdelning KoU, ÄVO
Emma Höjgaard	Avdelningschef, avdelning ekonomi, ÄVO

§ 1. Mötets öppnande

§ 2. Val av protokolljusterare

Att jämte ordförande justera dagens protokoll utses Liisa Sabell, Göteborgs Finska Pensionärsförening.

Föregående mötesprotokoll (2023-09-04) anmäls justerat, godkänt och publicerat på sidan:

[Lokalt råd Hisingen](#).

§ 3. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns.

§ 4. Budget 2024

Emma Höjgaard

Bilaga 4

Förvaltningen informerar om att antalet personer över 80 år i Göteborg förväntas öka med cirka 40% under de kommande 10 åren. Under samma period förväntas gruppen 20–66 år öka med cirka 4%. De personella resurserna minskar och om 10 år förväntas 115% av välfärden levereras med endast 75% av de personella resurserna. Den största bristen finns inom yrkesgruppen undersköterskor.

Förvaltningen uppmärksammar det utmanande ekonomiska läget för landets kommuner och regioner. De offentliga aktörerna påverkas starkt av den ökande inflationen, energipriserna, räntorna och pensionskostnaderna. Intäkterna i Göteborg minskar av hänsyn till de demografiska förutsättningarna. Förvaltningens 10-årsplan är en långsiktig strategi för att hantera välfärdsutmaningen och ska fungera

som en vägvisare framåt, kompletterande till budgeten och andra planer. 10-årsplanen fokuserar på tre områden: aktivt och hälsosamt åldrande, hållbar vård och omsorg samt attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att anpassa den kommunala verksamheten till antalet privata aktörer i staden och för att minska användningen av konsulter i verksamheterna. Redovisningen av intäkter och kostnader för äldre samt vård- och omsorgsnämnden finns i bilaga 4, s. 10–11.

PRO frågar om skattehöjningar kan mildra den ekonomiska situationen som har påtalats.

Förvaltningen svarar att organisationen framför allt står inför en demografisk utmaning som inte kan hanteras enbart med ekonomiska medel. Problematiken bottnar främst i den växande bristen på människor i arbetsför ålder. Att minimera de påtalade ekonomiska utmaningarna skulle kräva höga skattehöjningar jämfört med tidigare år.

SKPF undrar om avgifterna för hemtjänstens omsorgstagare kommer att hållas på samma nivå i framtiden. Föreningen påpekar att kostnaderna för hemtjänst är höga i förhållande till pensionerna, vilket innebär att personer med lägre pensioner inte kommer att ha råd med hemtjänst.

Förvaltningen svarar att fram till 2024 kan omsorgstagarna uppleva höjningar som ligger på liknande nivå som de årliga höjningarna de senaste åren. Större förändringar kan bli aktuella år 2025.

SKPF undrar hur förvaltningen arbetar med frågan om äldre personer som blir kvar på sjukhus på grund av brist på vård- och omsorgsplatser.

Förvaltningen svarar att samarbetet mellan kommunen och regionen behöver effektiviseras. ÄVO arbetar aktivt med omställningen till nära vård i Göteborgs Stad. Mer vård ska erbjudas i öppna vårdformer och i hemmet, samtidigt som digitala vårdformer och stöd för egenomsorg ska öka.

§ 5. Temadialog: Digitalisering & välfärdsteknik

Cornelia Moseid
Bilaga 5

Digitalisering beskrivs som en metod för verksamhetsutveckling, där automatisering och innovation balanseras för att effektivisera nuvarande arbetsformer och utforska nya. Innovation bör ske med fokus på invånarbehov. För att digitalisering ska skapa nytta krävs långsiktig planering. En gemensam standard på nationell nivå och ett bättre samarbete mellan kommuner och regioner behövs för att öka graden av kompatibilitet mellan systemen. Digitaliseringsprocesser behöver föregås av implementering av fungerande IT-infrastruktur, som till exempel förtätning av Wi-Fi. Läkemedelsautomater i Göteborg räknas till pågående digitaliseringsinsatser. En pilotstart är planerad i Södra Skärgården i december, både i ordinärt boende och på Södra Skärgårdens vård- och omsorgsboende. Andra planerade digitaliseringsinsatser inkluderar mobilt trygghetslarm med GPS och falldetektor, samt kameror för digital tillsyn utrustade med artificiell intelligens. För att effektivisera samverkan och samplanering med regionens hälso- och sjukvård införs det nya systemet Millennium.

SPF Seniorerna undrar om det pågår initiativ på EU-nivå gällande standardisering av digitala tjänster inom vård- och omsorgssektorn.

Förvaltningen svarar att pågående projekt, som till exempel SCAIP, syftar till standardisering av larmtjänster, inklusive trygghetslarm.

SKPF frågar om det finns fungerande Wi-Fi på alla vård- och omsorgsboenden, vilket är en grundläggande förutsättning för digitalisering av verksamheterna.

Förvaltningen svarar att en kartläggning av Wi-Fi:s funktionalitet pågår. Det förekommer att nuvarande Wi-Fi-täckning inte alltid fungerar optimalt i hyresgästernas lägenheter. Förvaltningen arbetar med frågan och väntar på återrapportering baserat på den pågående kartläggningen.

SPF Seniorerna undrar hur samarbetet mellan kommunerna och regionen avseende digitalisering och standardisering av digitala tjänster ser ut i Västra Götalandsregionen.

Förvaltningen svarar att projekt för ökad standardisering har etablerats, men att det saknas tillräckligt antal mottagare. Mer stöd efterfrågas på nationell nivå, och i nuläget kan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) betraktas som den drivande aktören.

SPF Seniorerna samt PRO undrar vidare hur förvaltningen arbetar med implementering av tal till text-funktioner. Föreningarna menar att vidareutveckling av den typen av tjänster bör ha en positiv effekt på minskningen av administration.

Förvaltningen svarar att teknologin finns och används inom vård- och omsorgssektorn, men att majoriteten av aktuella system saknar stöd för implementering av teknologin.

§ 6. Övriga frågor

a) Återkoppling från rådets studiebesök på Lillhagsparkens VoB

Föreningarna framhåller att syftet med studiebesöket var att observera hur boendet arbetar med exempelvis digitalisering och kost. Föreningarna påpekar att visningen av boendet inte genomfördes och besöket begränsades till allmän information om boendet.

Förvaltningen tar med sig föreningarnas synpunkter och kommer att arbeta för bättre samordning av kommande studiebesök.

b) SPF Seniorerna påpekar att det förekommer frekventa och ej nödvändiga ambulansresor till sjukhuset för hyresgäster som bor på vård- och omsorgsboendena. SPF Seniorerna anser att samarbetet med vårdcentralerna kan effektiviseras för att undvika sjukhusbesök i situationer där kontakt med läkare hade kunnat vara tillräckligt. SPF Seniorerna undrar även hur många patienter en patientansvarig sjuksköterska i genomsnitt ansvarar för.

Förvaltningen svarar att samarbetet med cirka 60 vårdcentraler i frågan fungerar varierande.

Förvaltningen håller med SPF Seniorerna om att sjukhusbesök bör undvikas i högsta möjliga grad, med tanke på smittriskerna.

Förvaltningen tar med sig frågan om antal patienter per patientansvarig sjuksköterska och kommer att återkoppla till föreningarna inom kort.

c) Göteborgs Finska Pensionärsförening undrar hur implementeringen av en finskspråkig avdelning fortskrider på Glöstorpshöjdens VoB.

Förvaltningen svarar att den fysiska utformningen av boendet skapar svårigheter avseende implementering av åtta finskspråkiga lägenheter. Beslut angående implementeringen kommer att fattas av äldre samt vård- och omsorgsnämnden den 12 december 2023.

§ 7. Mötets avslut

Ordförande tackar pensionärsorganisationerna för mötet.

Pensionärsorganisationerna tackar för mötet och betonar sin nöjdhet med mötesstrukturen avseende rådets sammanträden.

Ordförande

Ulrika Stridvall Dahlén

Justerat via mejl 2023-11-27

Justerande

Liisa Sabell, Göteborgs Finska Pensionärsförening

Justerat via mejl 2023-12-08

Sekreterare

Peter Olsson

Bilaga 4

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

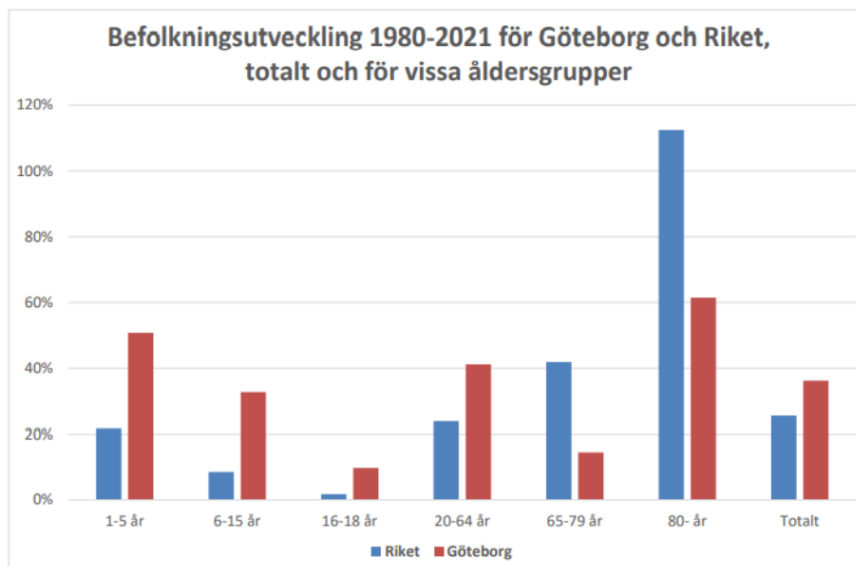
Budget 2024

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Demografiska förutsättningar

Göteborgs
Stad

Hållbar stad – öppen för världen

Hur ser det ut i Sverige?

Göteborgs
Stad

Hållbar stad – öppen för världen

**Vi behöver leverera 115
procent av välfärd med
75 procent av resurserna
2035**

**75% av de personella resurserna finns
tillgängliga om 10 år**

Göteborgs
Stad

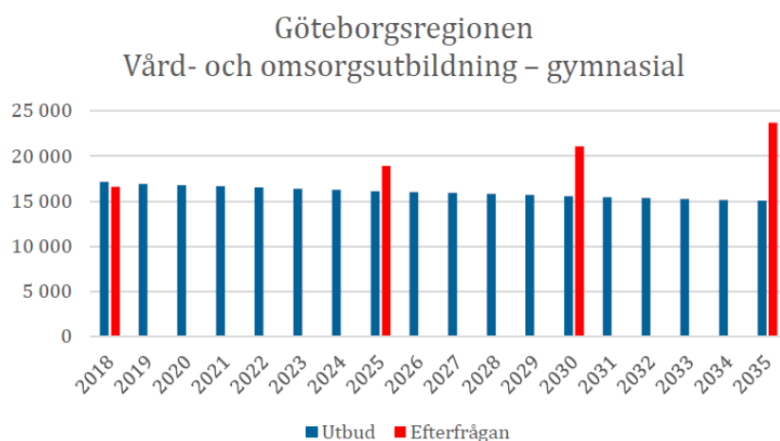

Undersköterskor

Göteborgs
Stad

Hållbar stad – öppen för världen

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Ekonomisk omvärld

Ekonomirapport från SKR

Göteborgs
Stad

- Det är en tuff ekonomi för alla landets kommuner och regioner
- Under 2023 är det underskott i var sjätte kommun
- Samlade budskapet är att planera långsiktigt, undvik kortsiktiga beslut och onödiga besparingar

Hållbar stad – öppen för världen

Förutsättningarna för Göteborg 2024

Göteborgs
Stad

- Staden har ett skarpt ekonomiskt läge
- Bolagen har inte samma förutsättningar för utdelning som de tidigare haft
- Inflationen, energipriser, räntor och ökade pensionskostnader påverkar stadens ekonomi.
- Staden har en ökad befolkningstakt men inte så hög ökning som de senaste åren.
- Staden har flera svår rekryterade yrkesgrupper och osakliga löneskillnader
- Skattesatsen behålls oförändrad till 21,12%

Hållbar stad – öppen för världen

Ekonomiskt läge för Äldre vård- och omsorgsnämnden

Nämnden i siffror

Nämndens intäkter är cirka 1 miljard

Avgifter för hemtjänst, korttid och vård och omsorgsboende

Försäljning av serviceinsatser till andra förvaltningar

Hälso- och sjukvårdsinsatser till andra förvaltningar

Statliga bidrag.

Nämnden i siffror

Göteborgs
Stad

Nämndens kostnader är knappt 7,5 miljarder

5 miljarder rör medarbetar

1 miljard köp av hemtjänst och vård och omsorgsboende

600 miljoner inom området lokaler

500 miljoner är övrigt såsom livsmedel, transporter, leasing etc.

250 miljoner för IT och digitalisering, cirka 1 % är kopplad till utveckling

Hållbar stad – öppen för världen

Ekonomiska förutsättningar och utmaningar

Göteborgs
Stad

- Omvärldens osäkra ekonomiska förutsättningar
- Den demografiska utvecklingen påverkar befolkningsstrukturen, med fler äldre och färre yngre och ökad efterfrågan på välfärdstjänster
- Kompetensförsörjningen och dess utmaning att rekrytera och behålla kompetent arbetskraft så att exempelvis kostnaderna för hyrd bemanning inte ökar.
- Färre riktade statsbidrag
- Anpassningen av vård- och omsorgsboenden i egen regi till fler köpta platser innebär dubbla kostnader.

Hållbar stad – öppen för världen

Tre fokusområden

Aktivt och hälsosamt åldrande

- För att öka möjligheten för fler att klara sig hemma längre utan offentlig vård och omsorg.
- Ökar budgeten med 5 procent till förebyggande insatser.

Hållbar vård och omsorg

- Prioritera att individen får rätt stöd och kunna bo kvar längre i sitt hem
- Se till att ha effektiva processer inom vård- och omsorgskedjan t.ex. minska kostnaden för en hemtjänsttimme.

Attraktiv arbetsgivare

- Prioritera arbetet med konkurrenskraftiga och jämställda löner
- Fortsätta minska de administrativa arbetsuppgifterna och succesivt ska antalet tjänster som inte arbetar direkt gentemot göteborgaren minska

Bilaga 5

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Vad vill vi med digitaliseringen?

Underlag för träffar med lokala pensionärsråd hösten 2023

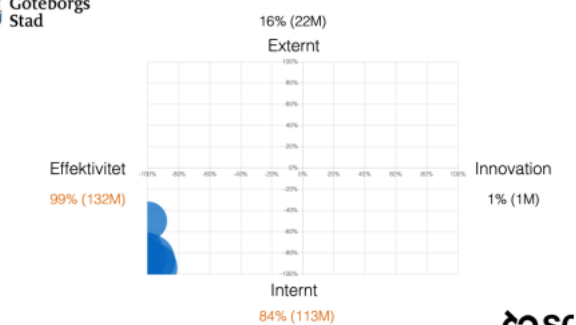
Cornelia Moseid och Jannike Fast

Vad menar vi med digitalisering?

Göteborgs
Stad

- Digitalisering är en **metod för verksamhetsutveckling** där digitala lösningar används för **automatisering** /effektivitet) eller **innovation**
- Verksamhetsutveckling behöver balanser mellan "automatisering" och "innovation"
- Automatisering har som mål att effektivisera det vi redan gör, med digitala metoder
- Innovation handlar om att utforska nya möjligheter genom digitala lösningar, tillsammans med användare

Hållbar stad – öppen för världen

Vad är det vi digitaliserar?

Göteborgs
Stad

	Exempel på digitala system
Journal/dokumentationssystem	Treserva, PMO, Nationell Patientöversikt (NPÖ), 1177, Nationella läkemedelslistan, Millennium
Planeringssystem	Phoniro, Kompanion, Epsilon (under införande), SAMSA, Time Care
Bedömningssystem	Senior Alert (fall ++), BPSD (Beteendemässiga och psykiska behov vid demens), VISAM (akuta tillstånd)
Beställningssystem	Web-Sesam (hjälpmedel), Pascal (läkemedel), Proceedo (förbrukningsartikler, mat)
Avvikelsesystem	Treserva, Med Control Pro
Hjälpmedel	Trygghetslarm, Digitalt tillsyn, Fall-larm, Läkemedelautomat
Larmhantering	Skyresponse (ny upphandling på gång)
Lås	Passersystem, dörrlås, lås läkemedelsskåp, nyckelskåp
Medicinsk grundutrustning (ej införd)	

Hållbar stad – öppen för världen

Vad händer för att överbygga hinder

Göteborgs
Stad

Standarder på nationell nivå

Plattformer som kan prata med flera system

Samarbeten med andra kommuner och regionen

Samarbete med leverantörer

> Nya upphandlingar

Hållbar stad – öppen för världen

Ger all digitalisering nytta?

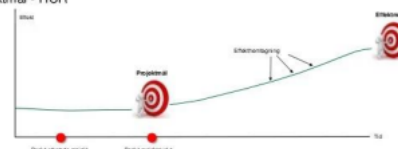
Göteborgs
Stad

- Ökande krav på dokumentation och kontroll skapar vare sig ökat effektivitet eller nödvändigtvis bättre tjänster för användare – men kan vara viktiga i sig.
- IT är kostbart – även om en färdig tjänst ofta har mycket liten marginalkostnad (1 extra användare kostar minimalt)
- Ibland saknas en viktig del i maskineriet för att nyttan ska kunna realiseras – ex Wifi
- Våra politiskt styrda organisationer har för korta perspektiv till att fokusera på långsiktig nytta

- Brister i planering av effekthemtagning gör att vi aldrig realiserar de förväntade nyttorna
- Nya system skapar inte förändring i sig, om inte verksamheterna ändrar sin organisering, sina rutiner och sina målsättningar.

EFFEKTHEMTAGNING

- Effektmål - VARFÖR
- Användningsmål - VILKA
- Projektmål - HUR

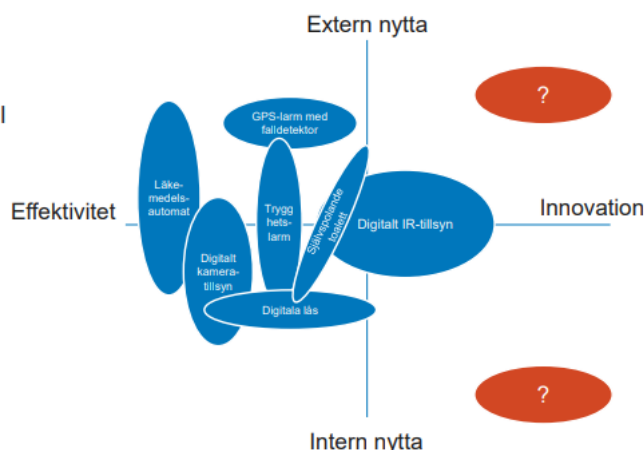
Hållbar stad – öppen för världen

”Välfärdsteknik” – effektivitet eller innovation?

Göteborgs
Stad

- Äldres förväntning:
Vill leva gott hemma med bra livskvalitet, och känna sig trygg om man behöver flytta till ett särskilt boende. Kunde använda sina förmågor så långt det går.
- Kommunens utmaning:
Ska klara 125 % av vård och omsorg med 75% av resurserna
- Gemensamma förutsättningar:
Vi blir äldre och äldre
Vi saknar personalresurser
Betalningsvilligheten för gemensam välfärd sjunker

Hållbar stad – öppen för världen

Vad behöver göras?

Göteborgs
Stad

"Digitalt först"

Samverkan om möjlig

Effektivisering med fokus på effekthemtagning

Innovation med fokus på medborgarbehov

Hållbar stad – öppen för världen

Ett exempel: Läkemedelsautomat

Göteborgs
Stad

[Framtiden är här](https://www.youtube.com/watch?v=rwyllHMfy7s)

Hållbar stad – öppen för världen

<https://www.youtube.com/watch?v=rwyllHMfy7s>

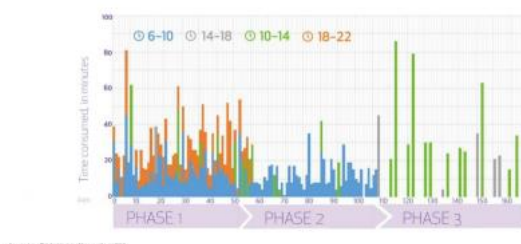
Effektivitet och medborgarnytta

Göteborgs
Stad

- Kan planera hemtjänst på ett nytt sätt
 - oberoende av medicintider
 - längre besök ger möjlighet för andra aktiviteter
- Ger patienten ökad självständighet
 - extra dos kan tas ut om man ska lämna hemmet
 - vid längre resor kan flera doser tas ut
 - har upp till 3 timmer där medicinen kan tas – men tidsrum är beroende av typ medicin
 - om medicinen inte tas, går ett larm till kommunen som vill undersöka vad som har hänt.
- Säkerhet ökar
 - medicinen är inlåst för ovidkommande
 - reducerar avvikelser som skyllas fel i personalens handhavande
- Reducerar kommunens behov för personal med s.k. läkemedelsdelegering
- Reducerar transporttid och -kostnader

Färre men längre besök

Hållbar stad – öppen för världen

Läkemedelsautomat i Göteborg

Göteborgs
Stad

- Pilot startar i Södra Skärgården i december
- Testar både i ordinärt boende och på Styrsohemmet
- Om kommunen ska förskriva krävs ett s.k. medicinövertag – det vill säga att kommunen delvis tar över ansvaret för att medicin tas
- (Regionens vårdcentraler kan också förskriva en läkemedelsautomat, utan medicinövertag, men då hanterar patient/anhöriga påfyllning själv, och det går inget larm om medicin inte tas.)
- Resten av Göteborg kommer starta införande i 1 kvartal, med utplacering av automater under 2 kvartal 2024

Hållbar stad – öppen för världen

Andra hjälpmedel på gång

Göteborgs
Stad

Mobilt trygghetslarm med GPS
och falldetektor

- Fungerar utomhus (men oftast inte inomhus)
- Kan komma i olika varianter: "armbandsklocka", halsband, skosula....
- Kommer kunna prata med larmoperatör i "klockvarianten"
- Detekterar även fall
- Kräver en organisation som kan agera på larm 24/7 även utomhus

Digitalt tillsyn – näste generation

- Bevakar ett rum via laser eller IR
- Med hjälp av AI lagras personens normala rörelsemönster
- Vi avvik larmas Trygghetsjouren, som då tittar till personen via kameran
- Aktuellt både på Särskilt boende och i hemtjänst
- Reducerar behov för fysiska tillsyn som stör nattsömn
- Reducerar behov för tidsbestämda tillsyn när personen sover som normalt

Hållbar stad – öppen för världen

Vem får en läkemedelsautomat?

Göteborgs
Stad

Hållbar stad – öppen för världen

Teambaserade bedömningar

Behöver redan vara inskriven i kommunal hälso- och sjukvård

Både patienter med somatisk sjukdom och med viss kognitiv funktionsnedsättning

Om man bara har hemtjänst, kan regionens läkare förskriva en automat, utan uppföljning från kommunens sjuksköterskor

Har som oftast ett pågående läkemedelsövertag

Kan sättas in för att förebygga ett totalt läkemedelsövertag

Alla följs upp i början, för att kontrollera att det fungerar

Andra digitaliseringsprojekt – lite längre fram

Göteborgs
Stad

- Bättre samplanering med regionens hälso- och sjukvård i det nya systemet Millennium – inkluderat en förväntat ökat användning av SIP – Samordnad individuell plan
- Central behörighetstilldelning baserat på roller
- Kommunal hälso- och sjukvårdsjournal på 1177 och i NPÖ (Nationell patientöversikt)
- Kommunal genomförandeplan (socialtjänst) på 1177 och i NPÖ

- Innovationsprojekt?

Hållbar stad – öppen för världen

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Kontakt

cornelia.moseid@intraservice.goteborg.se
Intraservice, Göteborgs Stad